

GLASILO DRUŠTVA "SLOVENEK"

MISLI

THOUGHTS

Leto I.

Stev. 4.

Printed & published (Editor)

Rev. B. KORBIC

45 Victoria Str. WAVERLEY NSW

25. april 1952.

C E M U ?

Gotovo se marsikdo čudi, da v naših listih dandanes še tolikokrat pišemo o Sloveniji in slovenščini. Čemu pogrevati stvari, ki smo jih pokopali v Evropi in na katere nam spomin le greni življenje?

Čemu biti Slovenec, ko pa smo v Australiji - in to še s tako lepim imenom "Novo - Australjanci"? Čemu povdarjati slovenstvo, ko pa nam to nič ne koristi, čemu še hlastati za tem, kar nam je prineslo le bol in trpljenje?

To so več ali manj vsakdanja vprašanja, ki si jih stavimo, a nanje ne najdemo zadovoljivega odgovora.

Res, da nam slovenstvo trenutno ne prinaša otipljivega dobička, po čemer današnji svet več ali manj ceni pripadnost temu ali onemu mišljenju, a pomislimo malo globlje:

Ali moremo preko dejstva, da so nas rodili slovenski starši, da smo naredili prve korake po slovenski zemlji, da je bila naša prva beseda slovenska, da smo v slovenskem jeziku izmolili prvi Očenaš in v slovenski prirodi spoznali skrivnosti stvarstva?

In končno: ali moremo preko ljubezni ki nas je vezala na naš slovenski dom, na rodno vas in košato lipo sredi nje, na slovensko pesem; ali moremo preko toplih pogledov, s katerimi smo božali naša polja in cvetoče livade ter preko občudovanja naših gora in žuborenja bistrih potočkov, ki so brzeli izpod njih? In, ali moremo reči, da nam ni milo, kadar v tuji ni čujemo slovensko pesem ali bomo slovensko knjigo?

Ali smo že sploh kdaj pomislili, da je Australija naša domovina? Prepričan sem, da ne! Počutimo se kot presajena gorska roža v lončku, ki ji je morda dobro, a manjka ji nečesa, manjka ji plnine - njenega bistva - bistva gorske rože.

In mi? Ali ne manjka tudi nam bistva? Ali ne manjka tudi nam tega, kar smo imeli doma, naših pokrajin, običajev, pesmi, velikonočnih procesij in s snegom zametanih polnočnic? In če vse to vemo in občutimo, čemu potem spraševati - zakaj pogrevamo slovenstvo? Vedeti moramo, da če izgubimo tudi to, kar nas je vodilo in vzpodbujalo nad polovico našega

da bomo le bitja s človeško podobo, brez duše - brez življenja. Kot smo dolžni ljubezen in spoštovanje Bogu in staršem, prav tako imamo svoje obveznosti do domovine, ki nikdar ne preminejo. Zato ne sprašujmo - čemu? - temveč ljubimo, kar je naše in spoštujmo tuje, da bomo sami spoštovanja vredni.

Gor.

ODPADNIKA TUDI SOVRAZNIK NE CENI

C U D N O

=====

Saj veste, kako je, kadar so otroci doma za varuha. Vedno je kaj na robe, če še ne kaj hujšega, ko se vrnete domov.

Zgodilo se je to pri Tratnikovich. Izgnani od doma so si poiskali tu nov dom. Vsakokrat jih obiščem, ko me pot tja nanese. Počutim se kot doma.

Navadno sedimo v sprejemni sobi in se pogovarjamo. Posebno radi obujamo spomine. Za nas, ki nam je bila mladost prikrajšana, so ti spomini ure veselja in zabave. Gospod Tratnik je dober pripovedovalec. Če nočes, ga moraš poslušati. V boljših časih, kakor se to reče, je bil lovec in ribič, da ne oznanim njegovega glavnega opravila. Več jih toliko povedati in tako zanimivo, da vam jih bom ob priliki par napisal. Večer nam tako le prehitro mine.

Nekoga poletnega večera, ko smo bili tako zbrani, so nas začele motiti čebele. Prišle so bogsigavedi odkod. Verjetno jih je pregnal kak

gozdni požar. Bilo jih je toliko, da smo se morali preseliti v drugo sobo. Ker sem bil prvokrat v tej sobi, mi radovednost ni dala miru, da se ne bi po njej malo razgledal. Opazili so moj begajoči pogled in takoj porabili priložnost, da mi razkrijejo največjo skrivnost te sobe.

Takrat, ko so odhajali od doma, so kakor vsakdo drugi, poskušali tudi oni vzeti s seboj ne samo to, kar je najnujnejše, ampak tudi kar jim je bilo najdražje. Med drugimi dragocenostmi so vzeli s seboj tudi razglednico, ki je predstavljala brezijansko Marijo Pomagaj. Doma vjeni prositi njenega varstva, so želeli, da jih varuje tudi v tujini. Kjerkoli so bili, so postavili njeno podobo na najodličnejše mesto v stanovanju. Kot doma, je tudi v tujini vedno gorela lučka pred podobo.

Naneslo je, da so nekadašnje vsi šli od doma. Doma je ostal samo najmlajši sin Janko. Po nesreči se je posodica z oljem prevrnila. Prt, na katerem je stala lučka, kakor tudi Marijina podoba, se je vnel. Goreti je pričela miza sama, prav tako zavesa pri oknu, blizu katerega je stala miza. Domači so se še pravočasno vrnili in ogenj pogasili.

Čudno je, kako je slika Matere božje na razglednici ostala nepoškodovana. Dasi je bila slika sredi ognja, je zgorel samo tisti del, kjer ni več podobe same. Ogenj se je ustavil tam, kjer se začneja tenčica, ki pokriva Marijino glavo in ji pada preko ramen.

Ne bi verjel, če ne bi bil sam videl. Colo miza sama sama še vedno nosi znake ognja.

Brezje z Marijino podobo so vedno v nas obujale najnežnejša čustva, podobnim otrokovim do matere. Ali je potem čudno, da hoče biti z nami tudi v tujini? Ta dogodek ni majhen dokaz za to. PKO.

=====

O B I S K V M E L B O U R N U

Pred menoj na mizi leži vzorec v obliki razglednice z narodnimi motivi za veliko noč. Predstavlja tri pisanice v različnih barvah. Od desne proti levi se vije narodni motiv, ki predstavlja nagelj. Koliko truda je bilo vložnega v to delo. Ko razvozlam podpise, ne morem mimo toplega spomina na prisrčne stiske rok do tedaj nepoznanih mi ljudi. Postali smo si prijatelji kot da smo se poznali že od nekdaj. Skoraj bi rekel nepoznani znanci.

Že dolgo sem sanjal o tem, kako priti tja in poiskati raztresene ude našega malega a tako razkropljenega naroda. Končno je le uspelo. Spo-ročil sem Stanetu, ki ga nisem drugače poznal kot iz pisem, da bom pri-frčal, ker mi tako ostane več časa, kakor če se vozim z vlakom. Srečala sva se na letališču. Nisva se še dobro segla v roke, že sva bila sredi pogovora in načrtov kako in kaj. Dogovorila sva se za drugi večer, ko bova vse podrobno pregledala in se pripravila za obiske, čez dan dela kot večina in ga ni mogoče dobiti.

Obisk je bil strogo verskega značaja. Pred durmi je bila velika noč. Treba je nove obleke ne samo na zunaj ampak tudi v duši. Malo ne-rodno je, posebno, če pride tako, kar iznenada. Nazadnje pa vsak pravi: Pa naj bo. Potem je pa zadovoljen.

S Stanetom sva se zmenila, da pošljeva obvestila ljudem, katerih naslove sva imela, ker obiskati jih je itak nemogoče, vsaj vsch ne. Sklenjeno - storjeno. To je bilo najino pravilo za te dni. Hvala Ti Stane. Dosti si se namučil.

Stane, ki ima smisel za praktičen nasvet mi pravi, kaj če bi obiskala Marjana. Ima auto. Morda se bo dalo z njim kaj bolj natančnega pogovoriti. Pozna dosti ljudi. All right. Daleč je do njega, ali sila kola lomi. Dobila sva ga doma. Nasmejaj se je Marjan, kot bi sonce posvetilo v sobo. Kot sva upala, je tudi bilo. Sem na razpolago, pravi Marjan, in to vsak večer. - Kako je to prav prišlo. Kaj pa mislite, v tem velikem in še bolj razširjenem mestu je auto najhitrejšo prevozno sredstvo. S cestno železnico in autobusom ne prideš nikamor. (Dalje na strani 7.)

MOTHER MARY McKILLOP

The announcement by His Eminence Norman Thomas Cardinal Gilroy, Archbishop of Sydney, that considerable progress has been made with the cause for the beatification and canonization of Mother Mary of the Cross, Foundress of the teaching Order of the Sisters of St. Joseph of the Sacred Heart, may mean that Australia will be blessed with its first Australian born saint.

Mother Mary McKillop, known in religion as Mother Mary of the Cross was born in Melbourne in 1842 and died in Sydney in 1909 after founding Australia's largest teaching community of nuns. The nuns are popularly known as the "Brown Josephs" (they wear a brown habit), or the "Heroines of the Bush", because of their pioneering work in the Australian outback - the areas remote from coastal cities.

Mother Mary's process was originally opened in 1926. It was interrupted in 1931, reopened on April 25, 1951, and closed on November 29, 1951. The papers in the cause have been sent to Rome.

Mother Mary was born at Fitz-roy now a suburb of Melbourne, on Jan. 15, 1842. Her father, Alexander McKillop, was a member of a well-known Scots highland family, who for a while had studied for the priesthood at the Scots College, Rome, before he came to Australia.

Mr. McKillop, who was present at the first Mass celebrated in Melbourne, married Flora McDonald, a young Scots woman. Mary, the eldest of their six children, was baptized in old St. Francis' Church, which still stands. Mary's early education took place at a Melbourne private school. She received her first Holy Communion in St. Francis' Church at the age of eight.

At the age of fourteen, the family fortunes having slumped, she went to work as a paid governess for some konsfolk. At sixteen, she joined the staff of a printing and stationery establishment, but left this post a year or two later. She spent a period as teacher to her uncle's children on a farm on the Victorian-South Australian border, and then obtained a post as teacher in the Catholic school at Portland, 170 miles west of Melbourne, to which her family moved. She also helped her mother conduct a boarding house.

It was at this stage that she became conscious of a call to help and educate poor children and the poor in general. The practice of utter poverty had come to mean for her purification of the soul and form of reparation.

In 1861 she met Father Julian Tenison Woods, a famous priest noted for his scientific writings and researches, and then in charge of the country district of Penola in South Australia. His experiences as a "bush priest" had convinced him of the need for educational facilities for children in small towns, scattered villages and bush settlements. Between 1863 and 1866, as their correspondence reveals, the idea of founding a suitable Catholic teaching order developed. In January, 1866, Mary McKillop began to teach at Penola in a rude school-house, a converted stable. In 1867 the novitiate of the Sisters of St. Joseph was founded in Adelaide and on August 15 of that year Mary made her religious profession.

The years 1871 and 1872 were difficult ones for the Sisters in Adelaide. An attempt was made to have the Rule changed on what were regarded as essential points. Those Sisters who could not accept the changes were deprived of their habits and expelled from their convent. The homeless nuns were sheltered by a Jewish family, the members of which later became Catholics.

On the Feast of St. Joseph in 1872, the Sisters resumed their habits in a ceremony at the Church of St. Ignatius, Norwood. The Jesuit Fathers had been very helpful to Mother Mary and her colleagues during their tribulations.

In march, 1873, Mother Mary went to Rome to submit the Rules of her Institute to Sacred Conthe Faith, travelling as a laygregation for the Propagation of woman. She had personal interviews with Pope Pius IX who approved the Rule on April 20, 1874. She brought back a band of Irish and other postulants with her. On her return the first Chapter of the Congregation was held and Mother Mary was elected first Mother General.

Her troubles were not over. A long period of estrangement from Father Tenison Woods followed, and later difficulties occurred with Bishop Reynolds of Adelaide, formerly her greatest friend.

25. april 1952.

"M I S L I"

Leto I. Stevilka 5.

..... Stran 4.

Mother Mary was banished from the diocese. It was not until 1902 that she became Mother-General again.

The first Sydney foundation of schools followed at various country centres. A novitiate was opened and later transferred to Mountstreet, North Sydney, its present site. A decree of the Sacred Congregation, dated July 25, 1888, authorized the Institute to be erected into a Congregation.

In the ensuing years the Congregation has spread phenomenally throughout Australasia.

(Catholic Digest)

6

V objavo smo prejeli :

ENGLISH LESSONS

You will be aware that the Commonwealth Government places considerable importance on instruction in the English language for newcomers. It is considered to be essential for migrant to be able to speak and understand our language if he is to make a success of life in his new homeland.

With the co-operation of State Education Departments it has been possible to offer migrants a comprehensive scheme of English instruction free of charge, and it is our earnest that all in need of help in learning our language will avail themselves of the facilities available.

It is felt, however, that some newcomers are not fully aware of the facilities that are available to learn English. Because of their lack of English it is most difficult to reach them by normal publicity, and I therefore wish to seek your co-operation in publicising through the columns of your paper the principle features of the adult migrant education scheme.

(Iz pisma G. T.H.E. HEYES-a,
sekretarja v Dep. of Immigration)

Free lessons in English are available to all non-English speaking people who come to Australia and wish to acquire a knowledge of the English language.

If you have friends who require help to learn English you can assist them by telling them that they can have free lessons.

Classes: Classes are held in any place where there is a school and there are at least six people to form a class. There are two classes a week, generally at night, lasting for two hours each. Sometimes one lesson is held at the week-end for pupils who cannot attend the night class. Free books are supplied. Attendance at classes is the quickest way to learn the language.

Correspondence Lessons: When migrants live in a place where there is no school and no classes are held, they can have correspondence lessons, that is, lessons sent to them through the post. The pupils send their lessons in a letter to a teacher in the capital city, who corrects the lessons and returns them to the pupil. This is not as good a way of learning English as by attending a class, and should be done only if

(Cont. Page 6.)

K O T I C E K N A Š I H M A L I H

Fr. Bazilij :

KROMPIRČKOVE ZGODBE

Dragi otroci, ali poznate Krompirčka ?

"Bog se usmili" bi mi radi odgovorili. "Saj bi ga morali skoraj stavljati v očenab namesto besedice -vsakdanji kruh-, pa nas kaj takega sprašujes."

To že ! Toda Krompirček, katerega zgodbe vam hočem pripovedovati, se daleč ni krompirček.

"Oho! To je pa uganka, - Krompirček, ki ni krompirček....."

Hm, hm !

Pa bodo bistre glavice kmalu uganile, ta prav za prav tudi ta uganka ni uganka.

No! Da vas tudi s to zadnjo uganko, ki ni uganka, ne bom spravljal v zadrego, vam povem naravnost, da se naš Krompirček piše z veliko začetnico. Krompirček je namreč bilo ime fantičku, katerega zgodbe sem našel v svoji pripovedni torbi. Torej poslušaj !

O KROMPIRČKOVIM DOMOVINAM :

V Prismodalah, ki leže tam nekje za bregom na koncu sveta, živijo ljudje, ki jih je ljubi Bog obdaril s posebno srečo in jim dal posebne vrste sol v butice. Če je to res, secer ne vem, toda sami so se s tem vedno ponasali in zasloveli po devetih deželah na okoli. Škoda, da je bila naša dežela predalet in njih dobro ime ni moglo priti tudi preko naših meja. Slišal sem, da so celo z Butalci v sorodstvu, pa si komaj upam verjeti, saj tolikšne sreče in slave ni vsakdo vreden.

Največ sreče med Prismoduhi pa je imel naš Krompirček. Sicer je doživel kaj žalosten konec, a spomin nanj je ostal neizbrisen v srcih hvalečnih rojakov. Krompirček je znan po vsej svoji domovini, kot pri nas kralj Matjaž. Pred kraljevo palačo so mu postavili celo spomenik in to ni karsibodi. Ne pozabite si ga ogledati, če vas bo pot kdaj zanesla v slavne Prismodale.

KAKO JE DOBIL KROMPIRČEK IME ?

Ste radovedni? No, pa poslušajte .

V prismodalski prestolici je živel Speluza. Tam za mestnim trgom je samevala v razdrti bajti in od jutra do večera tarnala in jadikovala, ker ji ljubi Bog ni dal ne močička, ne otročičev. Že trikrat je letela storklja z otročičem v dolgem kljunu čez bajto, a vedno se je prestrašila Speluzine rdeče rute in odjadrala dalje. Ti nesrečna botra !

Končno pa se je je dobri Bog le usmilil.

Speluza je ravnokar pristavila lonec krompirja k ognju. Striček veter ji je nagajal in pritiskal skozi dimnik na odprto ognjišče, da je bila izba naenkrat polna dima. Speluza je začela strašno kihati in se solziti.

"Ti presmeti veter!" se je končno razjezila. Pokazala mi je figo in odšla v hišno kamro. Tistikrat pa je spet priletela storklja. V kljunu je nosila culo, iz nje pa je kukal v svet droben, rdeč fantek in se na vsa usta drl. Veter je tudi storklji preveč nagajal, zato je morala sesti na dimnik Speluzine bajte. Tedaj pa - jo! Zavoj se ji je izmuznil iz kljuna - in izginil v dimnik. Storklja je zaman gledala za njim v globino...

Speluza ni slišala, kako je nekaj čofnilo v lonec s krompirjem, ker je v prednji sobi klepetala s sosedo Meto.

"Kaj pa dobrega kuhaš", je radovedna sosedka vkljub dimu pomolila v kuhinjo svoj nos in potkilila proti ognjišču.

"Krompirček je v loncu, pa se vreti ni začel."

Toda, kaj je to! Iz lonca sta slišali otroški glas.

"Bog pomagaj, Speluza! Mar tvoj krompir joka???" je vikala Meta, potem pa sta obe skočili h ognjišču in začudeni ostrmeli. Iz lonca sta izvlekli - fantka, ki mu je od tistega dne ostalo ime KROMPIRČEK.

(Dalje prih.)

Ljubi maj - krasni maj - konec - zime - je - tedaj ! Brez muje se čevlji ne obuže.

25. april 1952.

"M I S L I"

Leto 1. Stevilka 4.

Stran 6.

you live too far from a school.

Radio Lessons: Lessons on the radio are broadcast over Australian Broadcasting Commission stations, which can be heard everywhere in Australia. These will help you to learn English quickly because you become used to the sound of English being spoken. Radio booklets can be obtained free of charge to assist listeners to follow the radio lessons.

For all information on free English lessons you should write to the State Education Department in your State.

The addresses are :

N.S.W. The Officer-in-Charge
Education Department,
University Branch,
University Grounds,
SYDNEY...Phone MW2911.

VIC.

The Officer-in-Charge,
Migrant Education Section,
University Grounds,
Carlton N.3.
MELBOURNE...Phone FJ 1527

QLD. The Deputy Director General S.A.
of Education,
Department of Public
Instructions,
BRISBANE...Phone B1131.

The Superintendent of
Technical Schools,
Education Department
Box 406.C. G.P.O.
ADELAIDE...Phone W3271

W.A. Education Department of
Western Australia,
Migrants Education Section,
University of Western
Australia,
NEDLANDS... Phone BF4011 .

TAS.

Director of Education
Box 664 E., G.P.O.
HOBART... Phone 7231.

Učenje angleščine vsakemu najtopleje priporočamo. Braz znanja angleščine, je kruh v Australiji zelo trd. Poslužujte se ugodnosti, ki so vam brezplačno na razpolago in ne bo vam žal. (Uredništvo)

STANOVANJSKI PROBLEM

Vsaki slovenski družini kot tudi ostalim novo naseljencem je glavni problem v Australiji - stanovanje. Izkoriščanje s strani posestnikov ali najemnikov stanovanj presega vsako mero, saj mora človek plačevati za boro sobico tudi po £3 tedensko. Marsikdo pa ne ve, da si za isto vsoto, ali še nekaj manj tedenskega odplačevanja, lastno zemljo in £500 gotovine lahko preskrbi lastni dom. Tvrdba Kemble Stone Pty.Ltd. je specializirana za prodajo in postavitev "Kendon" prefabriciranih ter "St.George" preje pripravljenih (precut) hiš.

"Kendon" hiše, katere so zelo priljubljene, so izdelane iz uvožene ga in domačega lesa v znani tovarni "KENDON" v Sydneyu, po najnovejših metodah, odgovarjajočim avstralskemu podnebjju in potrebam. Hiše so odobrene od "Building Society" in drugih državnih ter poldržavnih ustanov. "KENDON" ima 12 različnih "standard" hiš, z eno ali več sobami. Cena postavljenim hišam varira od £1400 do £2100 kompletna; izključno tako imenovani "P.C. items" (banja, štedilnik, naprava za toplo vodo itd.), kar si pa lahko vsak izbere sam in po svojem okusu. Vse to stane skupaj kakih £100, vendar pa se zaradi tega cena stavbi ne zviša, ker je teh £100 že obseženih v zgoraj navedeni vsoti.

"St.George" hiše pa gradi tvrdba po vašem načrtu in zamisli, tako lesene kot iz fibra, ali pa dobavlja ogrodja in material, da si lahko hišo sami postavite.

Kemble Stone Pty.Ltd. vam preskrbi posojilo, da odobriti načrte in postavi hišo kjerkoli v N.S.W. v treh mesecih po prejemu naročila. Za točnejša pojasnila se obrnite na urad tvrdbke KEMBLE STONE, 19 -21 Abercombe Str. II.Nadstr. -Sydney. Telefon M 2322. Tam boste našli našega rojaka g. Lajovic-a, ki vam bo v vsem zelo rad pomagal.

Leto I. Stevilka 4.

(nadaljevanje z druge strani)

Marijan je bil ves vnet. Kar ni mogel nehati nastevati, kam vse bo treba iti. Jaz sem samo kimal. Na teh romanjih smo obiskali tudi slovensko vas v St Albons. Delajo hiše, da rastejo kot gobe po dežju. Zdi se mi, da je tam kakih deset slovenskih družin. Bilo je pravo nedeljsko popoldne kot doma. Hodili smo od enega do drugega in govorili o tem in onem, da bi kmalu pozabili, da smo v Australiji.

Druga nedelja je bila dobro obiskana. Delo ni bilo zastoj. Vsak si je mislil, saj ni mogoče, da nas je toliko. Postali smo pred cerkvijo in se živahno pomenkovali. Bilo nam je, kot da se je nebo odprlo nad nami. Ljudje, ki so opravili prejšnji večer spoved, so bli ta dan k sv. obhajilu, četudi je bila sv. maše še le ob pol dvanajstih. Po sv. maši smo se zapeli pesmi: Mogočno se dvigni, in Marija mati ljubljena.

Vsem, ki so mi kakorkoli omogočili uspeh mojega obiska, se najlepšo zahvalim. Posebno pa prosim Stanetovo in Marjanovo gospo, da mi oprostita, če sem može včasih malo dalje zadržal, kot sem obljubil.

P. Klavdij O.

Ing. J. JEZ

[illegible]

Kako težko je najti primerno stanovanje v Avstraliji, vedo najbolje oni naši rojaki, ki imajo velike družine. Vsakdo se brani dati stanovanje družini z otroki, če ga pa najdete, je pa zopet najemnina tako visoka, da manjka denarja za druge potrebne vsake danjosti.

Premnogo znancev me naproša - najdi mi stanovanje, ker brez žene in otrok ne morem več živeti v Sydneyu, naj bo stanovanje karbnokoli, samo da bomo skupaj. Naslo se je nekaj stanovanj in nekaj naših družin je združenih in srečnih, toda premnoge družine se vedno lde po raznih hostelih, kjer morajo plačevati izredno visoke vsote za stanovanja in ne najokusnejšo hrano. Po napovedih listov, se bo pristojbina za hostele s prihodnjim mesecem še zvišala.

Nekaj naših rojakov si je kupilo
zemljišča in postavilo lastne domove.

To je najboljša rešitev ureditve družinskega življenja. Seveda je potreben za to denar.

Prvo in glavno je kupiti stavbno parcelo in ko bo ta izplačana, t. j. ko je v zemljiški knjigi prepisana na vaše ime, tedaj se da vse urediti, da dobite potrebno posojilo za postavitev lastnega doma. Denarni zavodi in gradbene zadruge ne dajejo sedaj večjih kreditov, kar je v zvezi z novo finančno politiko vlade, toda do £500 za postavitev dvosobne enodružinske hišice, s kuhinjo, kopalnico in pralnico - vse iz azbestocementa, je tudi pri sedanji stednji mogoče. Ker je v Australiji možno, da si lahko vsakdo sam postavi svoj dom - brez gradbenega podjetnika, je stavba neprimerno cenejša, kot bi sicer bila. V naslednjih številkah našega lista boste izvedeli najpotrebnejše o gradnji azbestno-cementnih hiš, lesenih, kakor tudi zidanih.

Začetek stavbe je pri gradbeni parceli. Če ste se odločili za kraj vašega stalnega bivališča in če si nameravate postaviti lasten dom, je potrebno poiskati primerno stavbišče. V mestu so običajno stavbišča za enodružinske hiše izmere 50 x 150 ft, t. j. širina stavbišča ob ulici je 50 ft, globina pa 150. Važno je, da predno zaključite kupčijo, zemljišče dobro pregledate. Treba je izbrati tako, ki ima miren padec k cesti (to zaradi poznejše izpeljave kanalizacije - deževnice s strehe itd, kar vsebujejo gradbeni predpisi), da zemljišče ni nasipano (kar bi pozneje pordrazilo temelje), da po možnosti leži diagonala zemljiščav smori sever-jug (ne pozabite, da je v Australiji sončna stran na severu). Ko ste vse to ugotovili in če vam je stavbišče samo po volji, poižite pri pristojni občini ali gradbenem uradu, če je dovoljena pozidava dotičnega zemljišča. Priporočam, da izvršite vsak nakup zemlje le preko odvetnika. Odvetniški stroški za ureditev vséga potrebnega ob nakupu bodo znašali do £15, a vaš nakup bo v redu in se vam ne bo treba bati poznejših nevšečnosti. Če meje niso točno označene, se jo dobro obrniti še do geometra, da ne bo poznejših sporov s sosedi.

Cene stavbiščem v uvodu omenjenem razmerju so dokaj različne. Vse zavisi od kraja, kjer parcela leži. Če je zemljišče ob glavni cesti, bo cena višja, prav tako zviša ceno kanalizacija, voda, plin, elektrika, pa tudi različne industrije, ki so morda v bližini. Vseeno pa je povprečna cena v Sydneyu od £ 160 do £ 350. Velikih razlik v cenah med Sydneyem in drugimi avstralskimi mesti ni.

Pravijo, da je v Australiji zelo težko prihraniti prvih £100 - morda je tako; toda če kupiš s temi £100 stavbišče, boš lahko napravil lastno streho svoji družini v nekaj mesecih ter zagotovil sebi in svojim redno družinsko življenje.

Vsi oni, ki bi želeli kakršnih koli podrobnosti v zvezi z zidanjem hiš, se lahko obrnejo na uredništvo "MISLI". Pojasnilo bo brezplačno - priložite le znamko za odgovor.

Ing. J. Jez, Arhitekt

Z A V A R O V A N J E

Dan za dnem srečujemo ljudi, ki so vsled bolezni ali nesreč prišli v velike denarno stiske, iz katerih le Bog ve, kako se bodo rešili. V veliki meri bi se lahko tem nevšečnostim izognili, če bi se bili pravočasno zavarovali. Na ta način bi si zagotovili reden dohodek v času nesposobnosti za delo in ne bi bilo treba lesti v dolgo.

Naši ljudje ne dajo dosti na zavarovanje. Delno je temu krivo neznanje zavarovanja samega, pomanjkanje znanja angleščine in pa tudi in to ne najzadnje - malomarnost in nepotrebno odlašanje. V Australiji ni običaj kot v Evropi, da je delavec avtomatično zavarovan in da mu kar pri plači odračunajo za zavarovalni-

no. Tu si mora zavarovalnico poiskati vsak sam. Narediti mora z njo pogodbo in plačati predpisano vsoto, se le na to lahko računa, da bo v slučaju bolezni ali nesreče dobival podporo. Običajno se plača za varovalnicam do £ 12 letno, za kar vam pa one v slučaju nezmožnosti za delo plačujejo po £6 tedensko za dobo enega leta. V slučaju večjih nesreč (pri delu ali kje drugje) plačajo n. pr. za izgubo ene roke ali ene noge £500, za izgubo dveh udov pa £ 1000 - enaka plačilna vsota pride v poštev tudi pri izgubi vida. Razen zgoraj omenjenega zavarovanja so tudi pokojninska, starostna, požarna in druga zavarovanja, o katerih je vsakemo izmed nas potrebno razmišljati. Za podrobnosti obrnite na naše uredništvo. Gor.

IZ POPOTNE TORBE :

..... Pri Torbičevih v Greti so na cvetno nedeljo krstili Marijo - Zofijo. Botra je bila gospa Kajzer Vida, ki je za časa odsotnosti gospe Torbičeve čuvala ostale otroke. Več takih vzgledov požrtvovalnosti do bližnjega, pa ne bomo tako osamljeni. Žrtev je bila še toliko večja, ker se je gospa Vida, predno je odšla iz Camden-a v Greto (170 milj) ponesrečila. Ko se je namreč odpravljala na vlak ji je na domačem pragu spodrsnilo in si je občutno zvila nogo, tako da je morala po povratku domov v bolnico. Sedaj ji je že boljše.

Gospa Olga Dežman je bila za botro pri Pichlerjevih v New Castle. Punčko so krstili na ime Marija - Veronika. Drugod so v zadregi za kuhinjo, ko gre žena v bolnico, tu pa se tega ni bilo treba bati. Moč Andrej je namreč sam izvrsten kuhar in mu je to delo še v veliko veselje. Res, da nekaj noči ni spal. Razen dela doma je namreč moral še na nočno službo. Pri bolnem dnevu so se mu oči zapirale, ko sem prišel na obisk in proslavo krsta. Gospa Dežman pa spada tudi med tiste, ki so vedno tam, kjer je treba priskočiti na pomoč. Sama ima družino in je tudi iz Camden-a, pa se vendar ni pomišljala iti na tako dol go pot, da tako prinese radost v drugo slovensko družino.

Slovenci nismo kar tako. Družina Malalan je prinesla h krstu in to v stolnico v Sydney hčerko Evo-Marijo. Mala, ki je stara že šest mesecev je hotela sama držati svečo v potrdilo svojega krsta. Gospa je nečakinja znanega slovenskega telovadca Kermavnerja. Za botro je bila gospa Ljudmila Plazer. Imeli smo se prav listno in porabili to priliko, da svoje poznanstvo še bolj utrdimo.

IZ PISEMSKEGA NABIRALNIKA

SYDNEY, NSW - Kot vsak, bi tudi jaz rad nekaj pripomnil k vašemu listu. Ideja je vsekako hvala vredna, predvsem je razveseljivo, da se je našel nekdo, ki skuša v tej obširni zemlji povezati Slovence med seboj. Naloga, ki ste si jo nadeli, ni lahka, ker je pač na nabo ljudi v zadnjih letih vplivalo preveč stvari, da bi si lahko bili enaki v mišljenju in nazorih. Tu so ljudje iz takozvanih klerikalnih, liberalnih ter nekako partizansko socialističnih krogov, ki pa sedaj ne soglašajo več s Titom in se nahajajo z nami, starimi protikomunisti v inozemstvu. Vsled tega mislim, da bi bilo dobro razdeliti list v nekatere oddelke, v katerih bi mogli posvetiti več pozornosti problemom kot so : politika, stanje v domovini in emigraciji, verska in moralna vprašanja itd. Namen tega naj bi bil, da bi s tako razdelitvijo postale misli ne samo glasilo katoliške skupine, temveč vseh Slovencev v Australiji. Sliša I sem že namreč od raznih ljudi, "Saj to je Bogoljub" in slično, kar mi ni ugajalo že radi tega, ker zastopam stališče, da si moramo v emigraciji pomagati kolikor si moremo in pozabiti na neumesne opazke, ki so bila doma v vsakdanji uporabi in nam niso prinesle nobenih koristi. Samo na ta način bomo mogli koristiti sebi in domovini. Ja z osebno sem namreč popolnoma drugih svetovnih pogledov, kot Vi, sem neke vrste liberalec, poleg tega pa eden redkih Slovencev pravoslavne vere, toda vse to ne pomeni nič proti postavki "Slovenec". In s tega stališča sem pripravljen pomagati ter sodelovati v kolikor bi bilo potrebno in možno.

KEMIRA, NSW - Kot sem pred nedavnim že omenil enemu izmed ožjih sodelavcev "Misli", je list vsebinsko močno podoben ameriskemu nabožnemu listu "Ave Marija". Zdi se mi prav, posebno pa razumem Vas kot duhovnika, da list prinata verske članke, kar je za moralno vzgojo našega človeka v Australiji nad vse potrebno, vendar ne bi bilo dobro na račun tega zapostavljati (vsaj ne preveč) naših narodnostnih teženj. Morda bi Vam lahko tudi Stric Bradač včasih odstopil kaj prostora na mladinski strani. K zadnji številki Vam moram naravnost čestitati. Je zelo dobra, tako vsebinsko kot tehnično. Saj se da vsaj dobro čitati, kar se o prejšnjih vselej ne bi dalo trditi. Umestno je, da ste pričeli objavljati tudi kratke zgodovinske članke. Glede na članek "Naše poslanstvo" mislim, da bi ga lahko malo razširili in napisali kaj o naših nacionalnih gibanjih po zadnji vojni. Tu bi lahko omenili predlog o Sloveniji kot sestavnem delu Jugoslavije ali Slovenija kot samostojna država. Če bi Vas kaj podobnega zanimalo, sem Vam pripravljen poslati članek (seveda brez osebnih napadov-).

25. april 1952.

"M I S L I"

Leto I. Številka 4.

Stran 11.

ADELAIDE, SA - Dobil sem od prijatelja Vaš naslov z zagotovilom, da izdajate časopis za Slovence. Zelo bi mi ustreglo, če bi mogel imeti eno številko na vpogled. Zagotavljam Vam, da ga bom priporočil tudi drugim rojakom.

SYDNEY, NSW - Ker sem bil vse življenje dober Slovenec, iskreno pozdravljam MISLI pisane v naši lepi materini besedi. Časopis naj bi družil vse rojake, razkropljene po širni Australiji, in jih spominjal, da jih ni pognala v svet lakota, temveč no vi okupator domovine - komunizem. Prilagam skromen dar v tiskovni sklad ter vam želim obilo uspeha.

ELDON, VIC - Sporočam Vam, da sem prejel tolečar in "MISLI". Ena in drugo mi je zelo všeč. Spominja me preteklosti, ki sem jo že malo pozabil. Prispevek pošiljam kar v pisnu, da Vam ne bo treba hoditi na pošto.

MASCOT, NSW - Še le po prejemu tretje številke, ki mi je bila v veliko veselje, pridem do tega, da pošljem svoj prispevek. Vásel sem, da so se Vaši načrti tako kmalu uresničili in Vam želim mnogo uspeha.

ST. MARYS, NSW - Srečen sem, da dobiva moja žena slovenski časopis. V Sloveniji je imela samo nemško vzgojo, prav tako znajo njeni otroci samo nemško. Potrudil se bom, da bom iz svoje žene napravil samo Slovenko (mož ni Slovenec - op.u.).

ARGENTINA: V želji, da bi slovenski demokratični listi v svetu čimtesneje sodelovali, smo Vam začeli v zameno pošiljati svoj list.

NEMCIJA: (Linzen/Ems) - Do danes nisen imel nobene zveze z Australijo, zdaj pa sem dobil Vaš naslov in Vas prosim, če mi pomagate najti go-spoda SREČKA SUSNIK, starega okoli 50 let. Poprej je bil bančni uradnik. (Če kdo ve za njegov naslov, ga prosimo, da nam sporoči, ali če sam to bere, da nam javi. Mi ga do sedaj še nismo incli prilike srečati)

NEMCIJA: (Muenchen) Težko je orati ledino, pa zgloda, da Vam bo le uspelo. Shoraj Vas zavidam. (Op. ured.)

U.S.A.: Danes (8.4.52) smo prejeli 3. številko "MISLI", poslano po zračni pošti. Veseli smo je in jo radi prebiramo. Pisano je za nežne in občutljive duše. Prava hrana brozdomcen. Hvala za pošiljanje.

Angelca Zidan :

PRVA VRSTA V PARKETU

"Jutri gremo v opero", je rekel prof. Podržaj svoji ženi, "da mi ne boš vedno oditala, da te nikanor ne peljemo!"

"Bravo!" je vzkliknila žena - "In Jelencova bo počila od zavisti."

"Jaz bom oblekla novo obleko in svilene nogavice ter srebrne čevlje. Le glej, da ne zamudiš vstopnic. In še pisma odnesi minogredo na pošto," je zaklicala nožu v sobo, ki se je že odpravljal po vstopnice.

Naglih korakov je prišel profesor do gledališke blagajne. "Dve v prvi vrsti parterja za jutri zvečer", je dejal termolasi blagajničarki skozi okence. "Na katero ime, prosim?", ga je blagajničarka vprašala. Ker profesor ni rad obešal svojega imena na veliki zvon in ker se je ravno veselil Jelencove zavisti, je nehote odvrnil "Jelenc, Dunajska c. 25.", in odšel, da se čez pol ure, ko bodo vstopnice pripravljene, ponovno vrne.

Ura je bila skoro enajst, ko je profesor Podržaj prejel od blagajničarke naročeni vstopnici na ime Jelenc, kot je zahteval. Vzel je kuverto s vstopnicami in jo veselo potisnil v žep suknje. Na oglu se je še ustavil pred poštnim nabiralnikom, da izpolni ženino naročilo glede pisen, segel v žep suknje in vrgel pisma v nabiralnik.

Naslednjega večera sta se Podržaja pripravljala za opero. Ženi se je vkljub neprestanemu lišpanju posrečilo, da je bila gotova vsaj uro pred predstavo. Že sta stala pred vrati, ko reče žena: "Da ne pozabiš

"M I S L I"

Leto I. Stevilka 4.

Stran 12.

vstopnic, sicer se bova morala vrniti brez predstave."

Nervozno seže prof. v žep suknjice, a vstopnic ni. Preobrača žep za žepom, pa jih ne more najti. Tudi žena mu pomaga, pa vse zaman. Tudi v sobi jih ni, ne v spalnici. S srdom ugotovi žena, da jih niti na stranišču ni mogoče najti. Vsa besna zgrabi vazo v predsobi in jo zabriše staremu v glavo - "Na, bedak stari - tu imaš svojo predstavo - jutri pa se nam bodo vsi smejali in tudi Jelenčevi!" Pri zadnjih besedah je vkljub srdu že kar nekoliko smrkala, nato pa izbruhnila v glasen jok. Zaloputnila je vrata predsobe in odšla v spalnico. Tudi profesor jo je slabo volje mahnil za njo.

"Pomisli", je dejala drugi dan pri kosilu Podržajeva svojemu nožu, "Jelenčevi so bili včeraj v gledališču. Karte jim je poslala teta s Ko-
deljevega. Pozabila je dati znamko na pismo, a Jelenčevi so dvojno po-
stnino radi plačali, saj so dobili za nekaj drobiža najboljše karte kar
jih je sploh mogoče."

Profesorju se je ob pripovedovanju zmračil pogled, nekaj čudnega ga je včipnilo v želodec in v glavi se mu je zavrtelo. Ko si je nekoliko opomogel je rekel: "Ali veš, kdo je bil tista teta s Kodoljevega?"

Zena ga ni razumela.

"Jaz, bodak stari, kot si mi že večkrat prav dejala. Namesto da bi prinesel vstopnice domov, sem jih z ostalimi pismi vrgel v nabiralnik."

Če bi bil krožnik z juho, takrat še poln na nizi, bi ga bil gospod profesor gotovo imel v glavi, tako se je pa srdita in zavisti polna žena zadovoljila s tem, da mi je poveznila skledo s polento na glavo in s primernim povdankom inenovala njegovo osebo "bedak, bedakov", predno sta jo gnev in bes, s solzami v očeh ponovno prisilila k molku.

ZGODBA O LJUBEZNI

"Ali lahko vidim otroka", je vprašala sročna mlada mati. Ko so ji dali zavitega otroka v naročje in je hitela odstranjevati platno, ki je pokrivalo njegov obraz, da bi videla njegovo drobno lice, je onemela. Zdravnik se je hitro obrnil in pogledal skozi okno. Otrok je bil namreč rojen brez ušes.

Vkljub temu je bil otrokov posluš
popoln. Kazila ga je le zunanja po=
java. Ko je nekega dne priletel iz
šole in skril svoj obraz v materino
krilo, je mati takoj vedela, da bo
njegovo življenje posejano s trnjem
ter njegov uspeh bolečina. S težavo je
povedal: "Nek fant me je imenoval na=
kaza."

Postal je lep fant, če izvzamemo pomanjkanje ušes. Zaradi priljubljenosti pri fantih, bi lahko postal njihov voditelj, tako pa... Inel je smisel za poezijo, literaturo in glasbo.

Fantov oče je imel dolg posvet z domačim zdravnikom. Ali res ni mogoče pomagati. "Mislim, da bi se z opraco dala napraviti ušesa, a kje dobiti človeka, ki bi ušesa dal" je odgovoril zdravnik.

Minili sta dve leti. Nekoga dne pravi oče sinu: "V bolnico boš šel. Z materji sva našla nekoga, ki je pripravljen dati ušesa, ali kdo je ta, ostane skrivnost."

Operacija je sijajno uspela. Iz bolnice je prišel nov človek. Njegovi talenti so kazali na genialnost. Povsod je žele same uspehe.

"Rad bi vedel", je silil v očeta, "kdo je toliko storil zame?"

"Nikoli mu ne bom mogel povrniti."
"Ne varjamen, da bi mogel", je re-
kel oče. "Toda, bilo je sklenjeno,
da ti ne smeš vedeti."

Minila so leta, a skrivnost je ostala nerazvozljana. Toda, prišel je dan, najtežji dan, ki more za-
deti otroka. Z očetom sta stala sklonjena ob materinem mrtvaškem odru.

Počasi in nežno je oče stegnil roko in vzdignil materine goste kostanjeve lase in s tem odkril sinu, do takrat nerazkrito mu skrivnost.

"Mati", je dečal oče, "je bila vesela, da ji ni bilo nikoli treba striči las. Ali je kdo kdaj mislil, da je mati zaradi tega manj lepa?"

P.K.O.

NE POZABI :

V slučaju bolezni ali brezposelnosti se vselej čimprej prijavi k najbližjemu delovnemu uradu (Employment office) ter zaprosi za podporo. Podpora je tedenska, zato je treba tudi prejšnjo tedensko obnavljati.

Australia's Population

Australia's population increased by about 250,000 to 8,431,391 in 1950-51, the Acting Commonwealth Statistician, Mr. S. R. Carver, revealed recently.

The increase, he said, represented a gain of 112,875 of births over deaths and 132,977 from migration.

POŠILJAJTE DOPISE - PRISPEVAJTE

V TISKOVNI SKLAD LISTA - Ured.
X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X